

דברי חכמה

מתי כספי ימשיך להתנגן בליבנו
עוד שנים רבות. יהי זכרו ברוך.

בקצה השמיים ובסוף המדבר
יש מקום רחוק מלא פרחי בר
מקום קטן, עלוב ומשוגע
מקום רחוק, מקום לדאגה.

אומרים שם מה שיקרה
וחושבים על כל מה שקרה.
אלוהים שם יושב ורואה
ושומר על כל מה שברא.

אסור לקטוף את פרחי הגן
אסור לקטוף את פרחי הגן
ודואג ודואג נורא.

*מילים יהונתן גפן.

גיליון מס. 2915 * כו שבת תשפ"ו * 13 בפברואר 2026
כפר הנשיא * עלון פנימי

עורכת: דורית צחור dorittb1963@gmail.com

הספדים לויקטור ז"ל

שלום לכולם,

כאשר שואלים מה קודם למה – התוכן או המשמעות – והאם יש לאחד מהם עדיפות, נהוג לחשוב על קו זרימה ברור: תוכן שמוביל למשמעות, או משמעות שמעניקה ערך לתוכן. אך אני מאמין שהקשר ביניהם דומה יותר לשאלת הביצה והתרנגולת – אין כאן כיוון אחד בלבד. משמעות נוצרת מתוך תוכן, ותוכן מקבל ערך מתוך משמעות.

כדי להתבונן בחייו של אבי ובכוחות הפנימיים שפעלו עליו, יש להתבונן בתוכן חייו.

שאלו טשרניחובסקי כתב:

“האדם אינו אלא תבנית נוף מולדתו.”

כאשר אני מתבונן בחיי ובחיי בני דורי בקיבוץ, אני רואה את הקיבוץ של שנות השמונים בשיא תפקודו: שפע של פעילויות, נוכחות של סבים וסבתות, תחושת ביטחון ושקט מסוים. זו כמובן נקודת מבט אישית של ילד, ולא בהכרח קולקטיבית, אך החברה הקיבוצית והישראלית שעיצבה אותי נבנתה מתוך טראומות קולקטיביות של דורי ושל הדורות שקדמו לו – בעיקר השואה ומלחמת ישראל.

טראומות אלו דוברו באופן פתוח, עובדו באופן שיטתי והיו חלק מהשיח החברתי. על אותו תהליך עיבוד אינני יכול לומר שאבי זכה לו.

אבי גדל במשפחה יהודית בעיירה תעשייתית במרכז מדינת ניו-יורק – סקנקטי, עיר שהתפתחה סביב מפעל ג'נרל אלקטריק, מהגדולים בארצות הברית בייצור מוצרים חשמליים ונכס אסטרטגי בזמן מלחמת העולם השנייה.

המשפחה ראתה את עצמה כקומוניסטית. סבי לא היה פעיל רשמי במפלגה הקומוניסטית, אך סבתי כן, ואף עבדה עבורה. סבי היה דמות מרכזית במפעל – מנהיג איגוד עובדים ובעל מעמד.

כמו יהודים ליברלים רבים באותה תקופה, גם הם נמשכו לרעיונות של שוויון זכויות וחלוקה צודקת של משאבים, ללא הבדל דת, גזע או לאום. רעיונות אלו דיברו במיוחד אל קבוצות מיעוט בארצות הברית, שביקשו שינוי חברתי לאחר השפל הכלכלי הגדול.

בשנות החמישים המוקדמות, עם פרוץ המלחמה הקרה, האיום הגרעיני והפחד מהקומוניזם, הפך האקלים הציבורי לעוין. שני יהודים הוצאו להורג באשמת ריגול – ככל הנראה לאחר משפט לא הוגן, בין היתר בשל מוצאם. סבי איבד את

עבודתו באשמת השתייכות למפלגה. הדבר הוביל להתדרדרות משפחתית – כלכלית וערכית – ולאובדן פרנסה וכבוד חברתי.

סביר להניח שסבי איבד חלק מזהותו, דבר שהוביל להתדרדרות אישית ולחיי משפחה קשים. מתוך תדמית של משפחה פגועה, סבי וסבתי עשו כל שביכולתם כדי לשרוד, אך אני מאמין שהמצב הפנימי בבית היה קשה, ואולי אף כלל פגיעות רגשיות עמוקות.

אבי הצליח בכל זאת לרכוש השכלה. עם סקרנות טבעית ואהבה לספרים ולידע, הוא מצא משמעות באקדמיה – בלימודי חברה ואנתרופולוגיה. הוא עבד עם נוער במצוקה והיה פעיל בתנועות לצדק חברתי שקיבלו תנופה בשנות השישים.

בתקופת מלחמת וייטנאם היגרה המשפחה לארץ. ישראל ותנועת הקיבוץ ייצגו עבורם אלמנט סוציאליסטי חיובי, שהתאים לאמונותיהם האישיות ולזיכרונותיהם החברתיים.

אני חושב שהם הרגישו בבית. אבי מצא את מקומו בקיבוץ, הקים משפחה, ואף זנח במידה מסוימת את הזיקה האקדמית שלו. בעיניי, זו הייתה תקופה טובה בחייו – עם משפחה צעירה, עבודה חקלאית, שירות למדינה וחיי חברה עשירים, שהעניקו תחושת שלמות פנימית.

תהליך ההפרטה היה קשה לאבי ועמד בניגוד לעקרונותיו האישיים. הוא העדיף להישאר תחת המטרייה הכלכלית והחברתית של הקיבוץ, וייתכן שאף עורר בו מחדש טראומות ילדות. בתקופת השינויים ניסה לחזור לאקדמיה, אך נדמה שחש שחלון ההזדמנויות כבר נסגר.

הוא מצא משמעות בעיקר באינטראקציה פנימית – במחשבותיו, בשאיפותיו ובקשר אנושי. הוא נשאר פעיל חברתית ופוליטית, אך גם זה נשחק עם השנים.

אני חושב שהתשוקה הגדולה ביותר שלו הייתה החיפוש אחר פתרונות חברתיים לבעיות של אי-שוויון, צדק, ואולי גם מיצוי משמעות ממבנה חברתי. אלו שאלות שמלוות את האנושות מאז ומעולם, וימשיכו להעסיק אותנו – שאלות שמגדירות אותנו כבני אדם.

אביתר בן רשף

תודות בלוויה של ויקטור

ללוות אדם במחלה קשה זה לא דבר קל. בני הרשף ואני רוצים להודות לכל אלה שעזרו בהתמודדות בדרך המורכבת. והיו רבים ומאד טובים. אני אציין חלק מהשמות, ובטח אשכח מישהו ולכן עמכם הסליחה. נתחיל:

תודה לרונית ברק שהשקיעה את הנשמה בטיפול הפיסי, בבישול והגשת מזון, בניקיון ובלהיות חברה נעימה. ויקטור דיבר עלייך ולא תמיד אמר את שמך בצורה הנכונה. פעם היית רינת, פעם רינה ופעם המבשלת שלי.

תודה לצוות מרפאת הקיבוץ שתמיד היו שם בשבילנו.

תודה למלאך דודי פוקס שמגיע להציל אותנו ברגעים הכי קשים.

תודה למירי נחשתן וכל צוות הרווחה, גבי טנא, דליה זלצברג ואיריס העו"סית. תודה לסטודנט לעבודה סוציאלית אמיתי שהגיע בנאמנות כל שבוע. קיבלת קליינט מעניין.

תודה להוספיס גליל עליון שהגיע כל שבוע, הקשיב, ייעץ ותמך והכל בהבנה ובחמלה גדולה.

תודה לג'ו האחד והיחיד שהיה בכוננות לילות והגיע לסייע מתי שהזדקקנו.

תודה לג'וג'י של אלק שסייע במקלחות.

תודה למטפלת הפיליפינית טס שהייתה שבועיים צמודים עם ויקטור.

תודה לביפין המטפל ההודי שהגיע בדיוק לפני שבוע וטיפל בויקטור שנפטר בידי המסורות.

תודה למורדי, עופר, לי קפלן, יובל, אלברט וריטה על הטיפול בבית ושיפוצו.

תודה לחברה מהמילואים של יבין – גדס"ר חטיבת הנגב - שהגיעו לסדר את הבית למעבר.

תודה לכל הידידות והידידים של יבין – יעני – הקרווניסטים שצצו והציעו עזרתם תמיד. ג'איה, טלי, סמדר ועוד.

תודה לידידים והמבקרים היקרים שבאו לשוחח עם ויקטור: עמוס ניצן, ורד, שוני, ריצ'רד, סוון ועוד. הוא מאד נהנה לשוחח עמכם.

תודה למשפחתי הקרובה (נעה, עווד ובני ביתם) שטילפנו ובאו הביאו ושלחו. תודה לצוות לב הקיבוץ שהיו לי כבית חם ומחבק וגם טורחים ומכינים את הכיבוד לאחר הלוויה.

תודה לכל מי שעצר אותנו במדרכה, שאל מה נשמע והציע את עזרתו.

תודה לכל מי שטילפן וסימס והתעניין.

ותודה לכולכם שבאתם ללוויה.

כולכם ריגשתם אותנו מאד.

פתגם סיני אומר שצריך כפר שלם כדי לגדל ילד אחד. אני מוסיפה שטוב שיש כפר שלם ללוות אדם בדרכו האחרונה.

צילה בן רשף

ואני מוסיפה (שבוע אחרי). תודה גם לכל הרבים והטובים שהביאו אוכל וכיבוד בשבעה ובאו לנחם.

דייב דבולט ספד בהלווייה.
 הכרתי את ויקטור כאדם שחקר כאנתרופולוג את התרבות האינדיאנית בארה"ב
 ובקנדה. הוא הביא לארץ ספרים רבים ואני נתתי לו 2 ספרים שהיו לי על
 האינדיאנים. לפעמים אחרי כמה כוסות ששתינו יחד הוא היה יוצא בריקוד
 אינדיאני להורדת הגשם.
 לזכרו אני מביא שיר של צ'יף אינדיאני:

O Great Spirit,
 Whose voice I hear in the winds,
 And whose breath gives life to all the world,
 hear me!
 I am small and weak. I need your strength and wisdom.
 Let me walk in beauty, and make my eyes ever behold the red and
 purple sunset.
 Let my hands respect the things you have made and my ears to hear
 your voice.
 Make me wise so that I may understand the things you have taught
 my people.
 Let me learn the lessons you have hidden in every leaf and rock.
 I seek strength, not to be greater than my brother, but to fight my
 greatest enemy – myself.
 Make me always ready to come to you with clean hands and straight
 eyes.
 So when life fades, as the fading sunset, my spirit may come to you
 without shame.
 Chief Yellow Lark, Lakota, 1887

הו רוח גדולה,
 שאת קולך אני שומע, במשבי רוחות השמיים,
 ונשימתך נותנת חיים לכל העולם,
 שמעי אותי! אני קטן וחלש. אני זקוק לכוחך ולחוכמתך.
 תני לי לפסוע ביופי, ותני לעיניי להתפעל תמיד מהשקיעה האדומה והסגולה.
 תני לידיי לכבד את הדברים שיצרת ולאוזניי לשמוע את קולך.
 עשי אותי חכם כדי שאוכל להבין את הדברים שלימדת את עמי.
 תני לי ללמוד את הידע שהסתרת בכל עלה וסלע.
 אני מחפש אחר כוח, לא כדי להיות חזק מאחי, אלא כדי להילחם באויבי הגדול
 ביותר – אני עצמי.
 עשי אותי מוכן תמיד לבוא אליך בידיים נקיות ובמבט
 ישר.
 כך, שכאשר החיים דועכים, כמו השמש הדועכת
 בשקיעה, רוחי תוכל לבוא אליך ללא כל בושה.
 צ'יף עפרוני צהוב, לקוטה, 1887

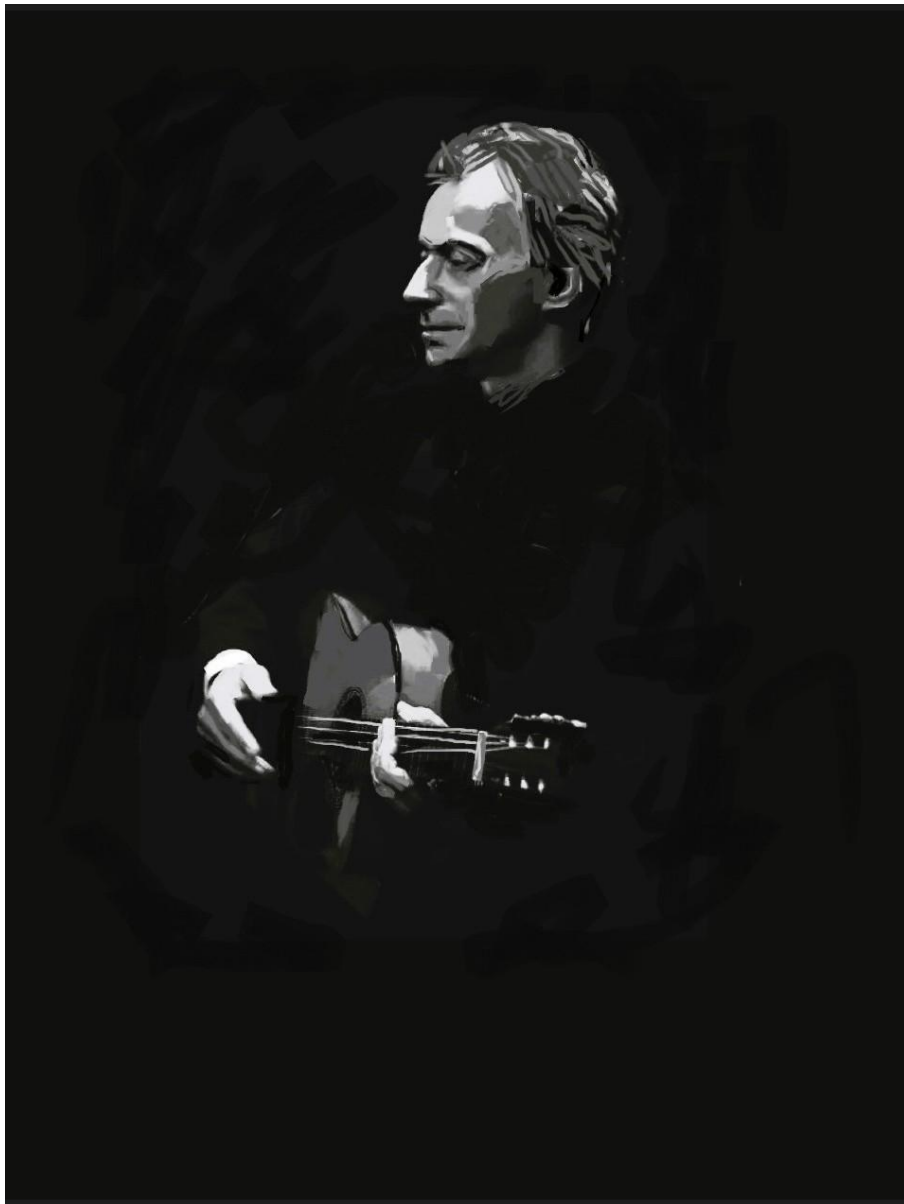
על הסֵרֵךְ / הפינה של דודו

מתי

כְּשֶׁאֱלוֹהִים אָמַר בְּפֶעַם הָרִאשׁוֹנָה
יְהִי אֹר! הוּא הִתְכַּנֵּן לַמְּתִי כִּסְפִי

30 בנובמבר 1949 – 8 בפברואר 2026

אלמוג

1. אלמוג בוקר, המכונה בטעות פרשן בערוץ 12 אך למעשה הוא סוג של דובר רך וקצת עילג של לשכת ראש הממשלה בערוץ, קיבל לפני שנה את פרס גיבורי החברה הישראלית שמעניקה ההסתדרות הציונית העולמית.
2. אלמוג בוקר, כאשר היה נדמה שמבריחי הסיגריות היו מהגדס"ר הבדווי, אמר ברהיטות העילגת שלו, שלדעתו צריך להוציא אותם להורג. אחר כך משהסתבר שלמבריה קוראים בצלאל זיני, הוא התעדן ואמר שזה רק סיגריות.
3. וזה מזכיר לי סיפור: לפני כמה שנים כאשר שהיתי בחאן השיירות, עמדתי בתור לארוחת הבוקר וילד שעמד לפני שאל את אביו על שם מי זה שדה בוקר והאב ענה לו בביטחון גמור על שם אלמוג בוקר. וזהו אין פואנטה.
4. בצילום שלפניכם פרשן. איך יודעים שהוא פרשן? די ברור, כי הוא בחליפה.

צערם של מינים נכחדים

הספר החדש חי את חייו החדשים והוא נע כבר ממני והלאה. כמה אנשים כבר רכשו אותו והוא נמצא בדרך אליהם בדואר ישראל. שהאמת היא שהוא הרבה יותר צב זוחל מצבי דוהר. אני מעלעל בו. בודק אם נפלה שגיאה שנעלמה מעיני ואת איכות הצילומים.

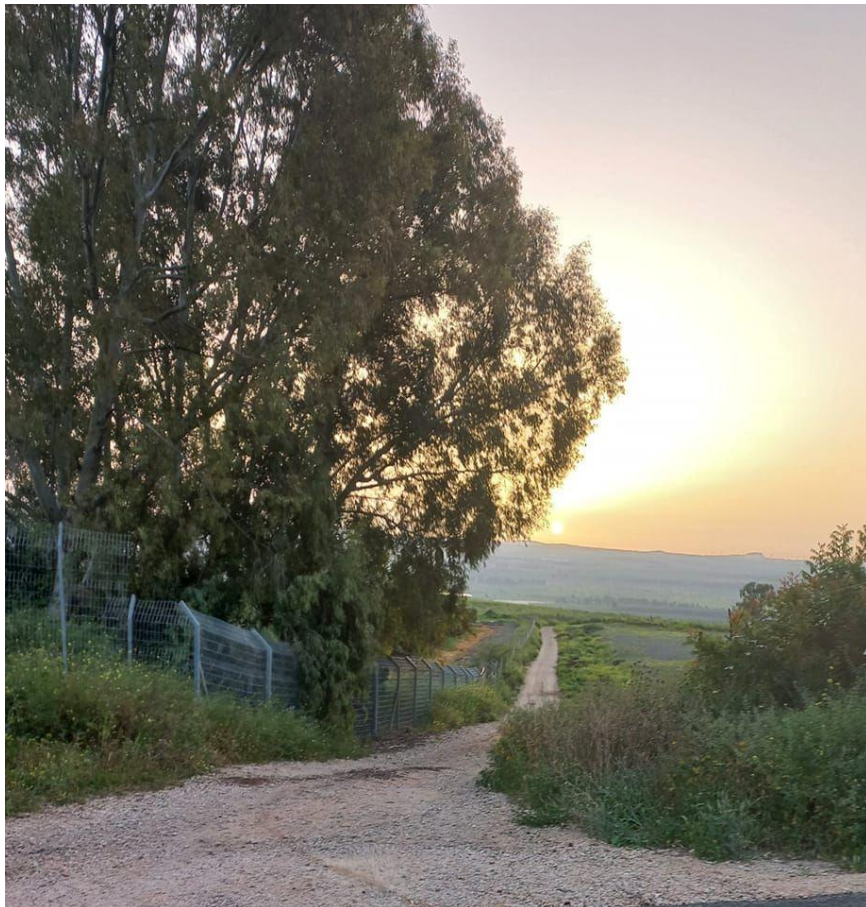
והנה בעמוד 72 אני פוגש בשיר "אילת השחר" ונופל על צווארו כמו על צוואר
חבר שנשכח:

אילת השחר

ובבקר כאשר השמים עודם חשוכים וקרירים
שפני הסלע היו מתפללים בכם
במסלעה להעיר את אילת השחר

כמו ר' חיא בר אבא ורבי שמעון בן חלפתא
שקיו מהלכין בבקעת ארבל ראו אילת השחר
ואמרו כך היא גאלתן של ישראל

ואני ושפני הסלע חזינו בפלא הדרך הלבנה
שנמתחה עוד ועוד הרחק אל האור הגדול
שנצת באפק האפלה המתבהרת
לבשר יפעת בואו של יום חדש

פינת הקריקטורה השבועית: סיגריות זיני

@@@@@@@@@@@@@@@@@@

עתידה של חנות "היד השנייה"

בשל מצבו של הבניין שבו פועלת חנות היד השנייה (מבנה לשימור!), אנו נאלצים לסגור אותה. בשלב זה, נא לא להביא פריטים נוספים לחנות, ולא להשאיר שקים מחוץ למקום.

מי שמעוניין לקבל את חפציו בחזרה, מתבקש להגיע ולאסוף אותם. אנו מתכננים לקיים מכירת חיסול בעוד כמה שבועות.

תודה על תשומת הלב,
נעמי, פרנקי וקרול

• **ויקטור פרידלנדר = ברק בן רשף ז"ל**

כשויקטור שינה את שמו לעברית וקרא לעצמו ברק בן רשף, ראינו לפנינו מפקד טייסת בבסיס חיל האויר אי שם בדרום, לפחות. אחר כך נשאר השילוב בין הישן לחדש, ויקטור בן רשף...

סופר לנו על ילדותו של ויקטור ועל הוריו שהיו חברים במפלגה הקומוניסטית בארה"ב בשנות החמישים המוקדמות. באותם הימים היו יהודים רבים חברים או מזוהים עם המפלגה קומוניסטית, ובתקופת הסנטור מקרתי, הם נחשבו לאויבי העם האמריקאי, כולל הזוג יוליוס ואתל רוזנברג שנאשמו בריגול לטובת ברית המועצות, והוצאו להורג בכסא החשמלי.

היהודים האלה היו אידיאליסטיים שהאמינו בבריה"מ ובהיותה המייצגת את השאיפה לשלום בעולם, הם קצת בלבול בין סוציאליזם לבין קומוניזם, ועדיין לא נחשפו לפשעים הנוראים שביצעה ברית המועצות כלפיי מיליונים של בני אדם כולל הרבה מאד יהודים.

ויקטור היה איש חכם ומשכיל, היה לו ידע בתחומים עצומים, החל מטבע וחקלאות וכלה בנושאים חברתיים, ובהיסטוריה והגיאוגרפיה של סכסוכים בין לאומים ועמים שונים. תמיד הי מעניין להיחשף לכמות העצומה של הידע שלו.

ויקטור היה אמן ממדרגה ראשונה, תמיד היה בידו הפנקס השחור ועפרון או פחם או עט או טוש. ובפנקס היו רישומים מדהימים, והיו קטעים כתובים באותיות מסוגננות, דומות ל"כתב רש"י" או לכתב עברי קדום או איזה פונט מומצא שלו.

בימי השבעה ישבתי בדירתו, והחזקתי בידי אחד מהפנקסים השחורים האלה. בהרבה כבוד דפדפתי בפנקס הזה ונפגשתי עם הכישרון הגדול הזה שהלך לעולמו בטרם עט.

מחוץ למשפחה הקרובה היו הרבה אנשים שטפלו וסייעו לויקטור בחדשים של הסבל שלפני מותו. זו ללא ספק גדולתו של הבית הקיבוצי בו חי ונפטר ברק בן רשף, יהי זכרו ברוך.

• **מי ראוי לטפל בילדים שלנו?**

"אם עובדות זרות טובות להורים המבוגרים שלנו, הן טובות לילדים שלנו". זאת אמר השבוע חיים ביבס יו"ר מרכז השלטון המקומי.

צר לי עליך חיים ביבס. ברור לי שהמחסור במורים, גננות, סיעות ומטפלות בפעוטונים, מקשה מאד על עמיתך ראשי הרשויות, אבל, אדני הנכבד, אתה קצת מבולבל.

יש הבדל תהומי בין הצרכים של קשישים לבין הצרכים של ילדים קטנים (ואני לא מדברת על החלפת טיטולים). ילדים קטנים צריכים לרכוש כישורי שפה, ללמוד לתקשר עם הילדים האחרים ועם מבוגרים משמעותיים. לא מספיק שתהיה אישה חמה ומסורה שתאכיל אותו ותקלח אותו. ילד קטן צריך להתפתח, ומי שנועד לסייע לו בהתפתחותו צריך לשלוט בשפת האם, לדעת לספר סיפור, לשיר שירים בשפה שהוא רוכש, עם כל הכבוד לעובדות זרות ולעבודה המופלאה שהן עושות, המחנכות והמחנכים עושים הרבה יותר.

• פרס ישראל

נשיא ארצות הברית, עשה הרבה מאד לטובת מדינת ישראל, ויחד עם זאת הוא דואג בראש ובראשונה לאינטרסים של ארצות הברית, ודרך אגב, הוא גם מצליח להיטיב עמנו, ולמזער את הנזקים שראש הממשלה של ישראל גרם, גורם ויגרום.

האם בגלל זה מגיע לו פרס ישראל? וכנראה שפרס ישראל לבדו לא מספיק אטרקטיבי, ולכן הועלתה ההצעה לכבד אותו בהדלקת משואה בערב יום העצמאות

ולתפארת מדינת ישראל!!!!

שבת שלום לכל קוראינו בארץ ובחו"ל.

בשבוע הבא ייכנס אלינו חודש אדר, ומשנכנס אדר – מרבים בשמחה! חודש טוב לכפר הנשיא.

תמר וולפין

פִּינַת הַהֶנְצָחָה / דוּד אֵלְמָן

שוש בן-צבי ז"ל - (5/5/2015 - 30/12/1924)

שוש בן-צבי, מקבוצת ה"ותיקים" מייסדי הקיבוץ. שוש נולדה בגלאזגו ועלתה ארצה, עם זמי, מחוות "גורזי ליז" לכפר בלום ומשם לכפר הנשיא. שוש עבדה שנים בחינוך ולמעשה היא אחת ה"אשמות" בהתהוות הדור השני בקיבוץ. עבדה במחסן הבגדים ובהנהלת החשבונות של מפעל הבונים. אשה שקטה, צנועה אבל את העקבות שהשאירה בחיינו לא ניתן למחוק בקלות!

<https://khbbm1.wixsite.com/2015-03>

הביא דוד אלמן - פניות כלשהם הפנו אלי - רק לא בטלפון (בעיית שמיעה)

שירי מלחמת חרבות ברזל

מאז שזה קרה / ג'ימבו ג'יי

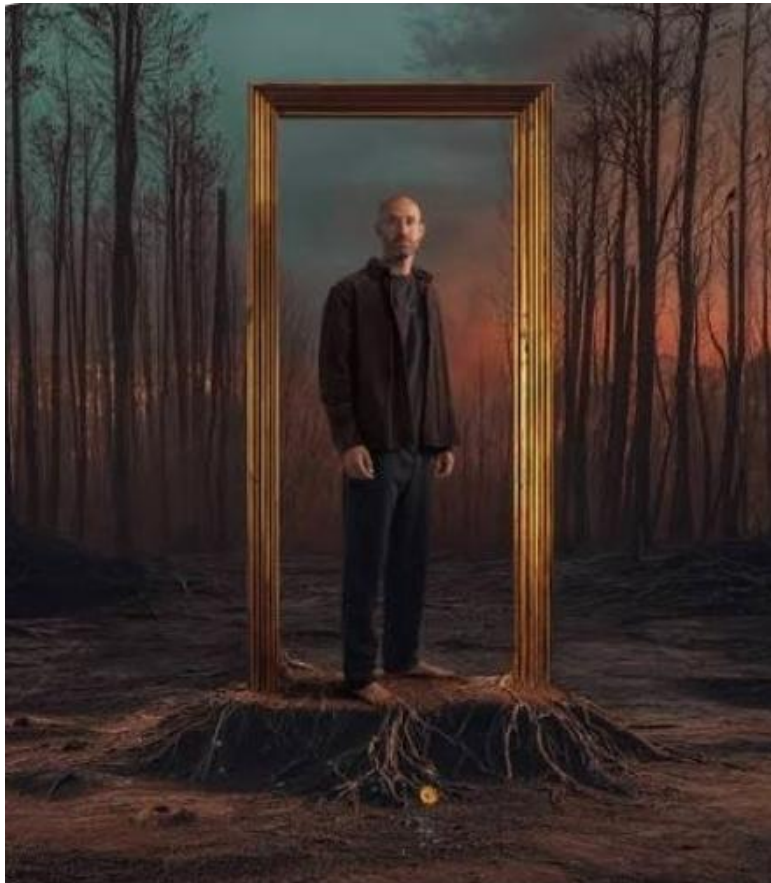
מתוך האלבום שיצא אחרי המלחמה

מאז שזה קרה הכל פה טיפ-טיפה יותר כבד
 השקט קצת יותר מתוח
 המשונים משונים יותר עכשיו
 כדור הארץ קצת יותר שטוח
 בנו פה עוד חומה, עוד ממד, עוד בית יד לבנים
 תקציבים נשפכים והים אינו מלא
 כמות הילדים שאיבדו פה ת'הורים זה אמאלה ואבאלה
 מאז שזה קרה הכל פה טיפ-טיפה יותר רועש
 זה לא שלא היה רועש לפני, אבל לפני הזכוכיות הן רעדו פחות
 בוא נגיד, זה לא זמן טוב לפתוח פה חנות חרסינה, אוקיי?
 בוא נגיד שכולם פה פנו ימינה, אוקיי?
 יש יותר צמא לג'ין וג'ינה ואוי-וי
 מאז שזה קרה במתקן כליאה בשדה תימן
 גבר הביקוש בקנטינה לכוס תה
 ואחרי כל זה, תיירים באים כמו דבורים לצוף
 פותחים לנו ת'לב ות'ארנק
 חונים על הריסות המשטרה בשדרות, לתפוס תמונה עם אנה פרנק
 עכשיו אני לא מרגיש שורד אבל היה לי קצת מזל,
 אמרתי למשלחת ממיאמי במבטא מפוקפק
 הם באו לסיור קולינרי בעוטף, מלצר, יש לי אבק שריפה במרק

מאז שזה קרה המלחמה היא רק תירוץ
 לזרוק את הפרצוף שלך על קרש הגיהוץ
 בין השיגורים שרים בנעורים בלדה לעוזב קיבוץ
 כל יום פה הוא יום טוב לכיסוי עיניים ואזניות.
 מטורף שם בחוץ, ארץ עוץ
 נעליים של ילדות קטנות עפות בתוך טורנדו
 וילדי גן עם כומתת גולני כבר חולמים פה על שיבוץ
 הבן של השכן חזר מבית חאנון כמו רמבו
 פתח שקית על השולחן כמו אל צ'אפו

רוצה שינוי? הושט היד וגע בו
 מאז שהכל השתנה כלום לא השתנה פה
 שומעים פה תת מקלע כאילו קומפטון
 המדרכות ראו אמריקה איקס אדוארד נורטון
 לא צריך בלש כדי לגלות שהשריטה עמוקה עכשיו הרבה יותר, אלמנטרי ווטסון
 ויש בינינו עוד אנשי שלום, אבל כרגע הם אנשי צבא
 השלט במטבח ב"פוקס הום", עודפים אומרים ש"בשנאה נלחמים רק עם
 אהבה" איזו אהבה?
 הגרמנים לקחו לסבתא את חנות הנעליים עוד המלחמה
 מאה עברה אני עדיין כועס, קשור שרוכים
 צפויים לנו פה דרך ארוכה

מאז שזה קרה אני אוהב אותך יותר
 ושנינו קצת יותר מכאן
 חבל שזה מה שהיה צריך לקרות כדי שנמצא לנו זמן
 חזרנו הביתה, נועלים הרבה יותר את הדלתות ומסיתים את הוילון
 שוב טיפסנו למטה, קצת שיפצנו, נו, מי צריך חלון
 מי ניחש. שבסוף אחרי כל זה אנשים יחטפו פה פוסט טראומה מלגור בבית
 מלון?
 מאז שהפסדנו לא הפסיקו להגיד פה ניצחון.

- 13.2 שקד וולפין
איתי מור
- 14.2 בת שבע מרקוסון
אידה דמיטרוק
רותי אדלר
- 15.2 איילה דבולט
יונתן אדלשטיין
- 16.2 שלי מנספלד
ענבר כהן
תמיר ברק
נתן גדיה
מורן קולינס
- 17.2 דנה במנולקר
שחף בכר
קים קפלן
- 18.2 אהרון ליאני
דן בן-דור
- 19.2 טום כץ

סיפור לשבת

רועי נפצע קשה בתאונה מבצעית בשירות המילואים האחרון שלו. הגוף שלו נקרע, גפיים שבורות, ניתוחים אינסופיים, שיקום מתיש. הוא חזר להיות תלוי באחרים, כמו ילד קטן.

רווית, אשתו, עמדה מול הכאוס. היא אמורה לסיים השנה את הדוקטורט שלה, אבל המציאות זרקה עליה שני ילדים קטנים, בית, עבודה, תזה, ובית חולים. היא התרוצצה בין כל אלה עד שנשבר לה הגוף והלב. לפעמים הייתה יושבת בלילה מול מסך המחשב, בוהה במילים שלא נכתבות, ומרגישה איך העולם סוגר עליה. ובכל זאת, היא אמרה לעצמה: יכול היה להיות גרוע יותר, אני חייבת להחזיק מעמד.

כשהסתיים השיקום הראשוני, הגיע הרגע להשתחרר. אבל אז נכנסה לתמונה אימו של רועי, אישה שתלטנית, חדת לשון, כזו שתמיד יודעת "מה הכי טוב". היא קבעה שרועי יעבור אליה הביתה. "אצלכם בבית רעש ובלגן. הילדים לא יתנו לו להחלים", אמרה לרווית בקור.

רווית נעלבה עד עמקי נשמתה, אבל רועי שתק. כשאימא שלו אומרת משהו, זה קדוש.

הוא חזר לחדר נעוריו, ואימו טיפלה בו כמו בתינוק. רווית והילדים באו לבקר כמעט כל יום, אבל היא הרגישה מודרת, כאילו מישהו גזל ממנה את מקומה.

כשהאימא הבינה שהטיפול כבד מדי, היא לא חיפשה עובד זר כמו כולם. היא בחרה להביא את נעמה, האקסית של רועי. נעמה הייתה חזקה, יציבה, "ג'בארית" אמיתית. היא נכנסה לבית כאילו מעולם לא יצאה ממנו. רווית גילתה על כך רק בדיעבד. אף אחד לא שאל אותה.

בימים הראשונים, רווית ניסתה לשמור על איפוק, אבל בפנים היא סערה. היא ראתה איך נעמה רוחצת את רועי, מלבישה אותו, מחזיקה את ידו. היא הרגישה שהקשר שלה מתפורר מול עיניה.

והילדים? הם התאהבו בנעמה מיד. היא ידעה להצחיק אותם, להכין להם ארוחות שהם אוהבים, לספר להם סיפורים. הם ביקשו שוב ושוב "ללכת לסבתא". אבל רווית ידעה שזה לא בשביל סבתא ולא בשביל אבא. זה בשביל נעמה. היא הרגישה שהיא מאבדת הכול: את בעלה, את הילדים, את עצמה.

ערב אחד, אחרי ביקור מתיש, היא אמרה לילדים: "אבא צריך אותנו. אנחנו לא נוותר עליו. נחזיר אותו הביתה".

אבל כשהתייצבה למחרת מול חמותה, זו נעצה בה מבט קר כקרח.
 "הוא עוד לא מוכן. תראי איך הוא מתקדם יפה עם נעמה. את אגואיסטית".

רווית הבינה שאין לה קול, היא אספה את הילדים בדמעות ואמרה: "אני לוקחת אותם. אתם יכולים להמשיך לחיות כאן כמשפחה מאושרת".

נעמה, שעמדה בצד, אמרה בשקט: "חכו רגע. אני חושבת שגם המשמרת שלי נגמרה כאן. רועי כבר עושה הרבה לבד. וגם... יש לי הצעת עבודה אחרת".

רועי השפיל מבט, ואז תלה עיניים שואלות באימו. זו סימנה לו בלי מילים, שילכו. אתה נשאר כאן.

נעמה ארזה את חפציה והלכה. רווית חזרה הביתה עם הילדים, נחושה בליבה: אלה לא נישואים ששווה להילחם עליהם.

שבוע חלף. הילדים לא שכחו את נעמה. הם נדנדו, ביקשו, התגעגעו.
 ואז הגיע הטלפון מנעמה, כאילו בת קול העבירה אליה את המסר:
 "רווית, אני מתגעגעת אליכם. אפשר לבוא לבקר?"

כשהיא נכנסה לבית, הילדים עטפו אותה בחיבוקים. רווית ישבה מולה בסלון, עם כוס קפה ביד, ושאלה במרירות: "אז מה, את רוצה לקחת לי את הבעל שלי? הוא כולו שלך. אני כבר לא מעוניינת בו".

נעמה חייכה בעצב: "אני לא רוצה את הבעל שלך. גם אני לא מעוניינת בו".

רווית הרימה גבה. "וואלה? אז רק אימא שלו מעוניינת בו?" ואז שתיהן פרצו בצחוק מתגלגל, צחוק של הקלה.

מאותו יום נרקם ביניהן קשר חדש. נעמה הפכה חברה אמיתית לרווית ששיוועה לקשר חם עם דמות נשית. מאז הנישואין והילדים, כל קשרי החברות שלה התפוגגו. היה לה כיף לגלות בנעמה את מה שהיה כל כך חסר לה.

נעמה הגיעה כמעט כל יום. היא הפכה לדמות יציבה בחיי הילדים ועזרה לרווית לטפל בהם כדי שהיא תוכל להתפנות לסיים את התזה.

היא קיבלה אותם כשחזרו מהמסגרות, הכינה להם ארוחות, שיחקה משחקים והצחיקה אותם כמו שלא צחקו מעולם. אחרי שנרדמו, רווית והיא דיברו לתוך הלילה, שיתפו כאבים, צחקו, בכו.

עד שיום אחד נעמה אמרה את האמת: "את כבר מבינה שאני אוהבת נשים?
 זו הסיבה שנפרדתי מרועי. ועכשיו... עכשיו אני מגלה שאני אוהבת אותך.
 התאהבתי בך מהפעם הראשונה שראיתי אותך באה לבקר את רועי".

הלם.

רווית נשארה חסרת מילים. לחייה בערו והיא ידעה שהסמיקה. היא הרגישה
איך ליבה מתמלא חום שלא הכירה שנים. מישהו אוהב אותה! באמת!

אבל מה עושים עם זה? לאן לוקחים קשר כזה? ומה עם הקטע הפיזי, היא הרי
לא בעניין בכלל.

"קחי את הזמן שלך", אמרה נעמה. לאט-לאט. בואי נראה מה יתפתח, אין שום
לחץ."

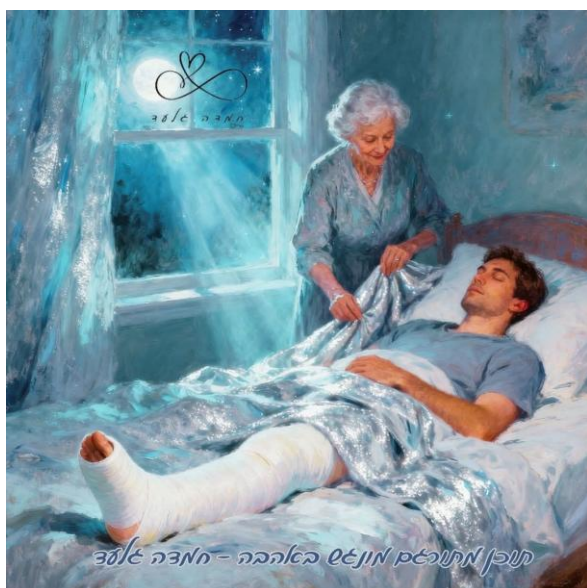
בשבועות הבאים נעמה הייתה שם לכל דבר - לתזה, לילדים, לחיים.
רווית פרוחה, חזרה לחיים. נפשה נקשרה בנפשה של נעמה.
זה לא היה קשה, כי נעמה נכנסה ללב של כל מי שהכיר אותה. הילדים התמכרו
לה. הבית הרגיש כמו משפחה, וחסרונו של רועי נבלע בתוך הצחוקים והאהבה
שריחפה מעל כולם. בקיץ, הן נסעו יחד לחופשה ביוון, כשחזרו הן כבר היו זוג.

רועי, ששמע, לא כעס. להפך, הוא הרגיש הקלה. הוא לא אהב את רווית, כבר
הרבה זמן. ואולי בכלל אף פעם לא. מגיע לה שיאהבו אותה, היא אישה טובה
אבל אימא לא אוהבת אותה.

ואת נעמה? הוא חיבב כי אימו אמרה שהיא בחורה נהדרת. אבל הוא ידע
שקשר שלו איתה לעולם לא יוכל להתממש. הוא שמח שעכשיו היא מצאה את
מקומה.

אז רווית מצאה אהבה אמיתית, הילדים מצאו בית מלא חום, ורועי מצא את
דרכו מחדש. הערב כבר יש לו דייט שני עם ג'ינג'ית מדליקה.

ורק אימו של רועי נשארה מאחור, מנסה לשלוט, להכין לו ביצה מקושקשת,
ולא מבינה שהיא לא יכולה לתמרן את החיים של אחרים כרצונה.

נכתב על ידי חמדה גלעד ©

